

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут людини
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи _____ (О.Б. Жильцов)
« _____ » _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти»

Змістовий модуль «Планування та організація логопедичної роботи»

для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	другого (магістерського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.00.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)

Київ – 2019

Розробники:

Заєркова Н.В., старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Викладачі:

Заєркова Н.В., старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол від 29.08. 2019р. № 8

Завідувач кафедри _____ (О.В. Мартинчук)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми Логопедія)

(назва освітньої програми)

29. 08. 2019 р.

Керівник освітньої програми _____ (Т.В. Скрипник)

(підпис)

Робочу програму перевірено

02. 09. 20 19 р.

Заступник директора/декана _____ (Р.О. Павлюк)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	Заочна
Змістовий модуль: «Планування та організація логопедичної роботи»		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2 / 60	
Курс	5	
Семестр	1	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	16	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	10	
Самостійна робота	30	
Форма семестрового контролю	-	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – уточнення, розширення та систематизація професійних компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня з проблем менеджменту спеціальної та інклюзивної освіти, зокрема планування та організації роботи вчителя-логопеда дошкільних, шкільних закладів освіти та лікувально-профілактичних, реабілітаційних установ.

Завдання:

- формувати загальні компетентності: комунікативну, інформаційну, самоосвітню, проблемно-прогностичну, міжособистісної взаємодії;
- формувати фахові компетентності: психолого-педагогічну, консультативну, організаційно-управлінську, у сфері інклюзивного навчання;

3. Результати навчання за дисципліною:

- уміти продемонструвати ґрунтовні фахові знання і вміння щодо організації та забезпечення психолого-педагогічного супроводу осіб з тяжкими порушеннями мовлення з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб у закладах освіти; реабілітаційних установах;
- уміти продемонструвати знання і вміння з організації освітнього процесу осіб з тяжкими порушеннями мовлення з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей та індивідуальних освітніх потреб;
- уміти продемонструвати знання з освітнього менеджменту щодо алгоритму організації спеціального та інклюзивного навчання в спеціальних та інклюзивних закладах освіти;
- уміти продемонструвати на достатньо високому рівні навички працювати самостійно над виконанням індивідуальних навчально-дослідних завдань та в групі у процесі виконання завдань на практичних заняттях;

- розуміти принципи деонтології, пов'язані з професійною діяльністю керівника закладу освіти; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків у сфері професійної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль: «Планування та організація логопедичної роботи»							
Змістовий модуль 1.							
Особливості організації логопедичної роботи в різних установах							
Тема 1. Вступ. Особливості організації роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти	11	2	2	-	-	-	7
Тема 2. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту	12	2	2	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	25	4	4	-	-	-	15
Змістовий модуль 2.							
Методи відбору в спеціальні заклади освіти для дітей з ТПМ							
Тема 3. Система закладів освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення	11	2	2	-	-	-	7
Тема 4. Організація та зміст роботи інклюзивних ресурсних центрів	12	2	2	-	-	-	8
Модульний контроль	2						
Разом	25	4	4	-	-	-	15
Семестровий контроль	10	-	-	-	-	-	-
Усього	60	8	8	-	-	-	30

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Особливості організації логопедичної роботи в різних установах

Тема 1. Вступ. Особливості організації роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти

Сучасний стан логопедичної допомоги в Україні. Розвиток логопедичної допомоги в Україні. Новітні здобутки системи логопедичної допомоги в Україні. Система логопедичної допомоги дітям на логопедичному пункті системи освіти. Обов'язки вчителя-логопеда

логопедичного пункту системи освіти. Положення про логопедичні пункти системи освіти. Специфіка роботи вчителя-логопеда на логопедичному пункті системи освіти. Напрямки роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти. Обстеження та комплектування груп на логопедичному пункті системи освіти. Методичне об'єднання вчителів-логопедів логопедичних пунктів системи освіти.

Ключові слова: вчитель-логопед, логопедичний пункт, комплектування груп, методичне об'єднання.

*Рекомендована основна література [4,5]
Рекомендована додаткова література [2,8]*

Тема 2. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту

Система логопедичної допомоги дітям в закладах охорони здоров'я та соціального захисту.

Обов'язки логопеда закладів охорони здоров'я та соціального захисту. Положення про організацію роботи логопедичного кабінету. Специфіка роботи логопеда у дитячій поліклініці. Напрямки роботи логопеда. Первинний прийом логопедом у дитячій поліклініці. Комплектування груп і підгруп логопедом у дитячій поліклініці. Профілактична робота логопеда у дитячій поліклініці. Санітарно-просвітницька робота логопеда у закладах охорони здоров'я.

Диспансеризація дітей з порушеннями мовлення логопедом у дитячій поліклініці. Документація логопеда дитячої поліклініки. Методичне об'єднання логопедів. Робота логопеда дитячого психоневрологічного диспансеру. Робота логопеда у системі соціального захисту. Робота логопеда у реабілітаційному центрі та центрі психічного здоров'я людини.

Ключові слова: логопед, логопедична допомога, комплектування груп, санітарно-просвітницька робота, диспансеризація, психоневрологічний диспансер

*Рекомендована основна література [2, 3]
Рекомендована додаткова література [3, 7]*

Змістовий модуль II.

Методи відбору в спеціальні заклади освіти для дітей з ТПМ

Тема 3. Система закладів освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

Система закладів освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовленнєвого розвитку. Організація роботи та комплектування спеціальних закладів дошкільної та загальної освіти. Принципи відбору та комплектування груп в дошкільні установи для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Ключові слова: заклад дошкільної освіти, заклад дошкільної освіти компенсуючого типу, заклад дошкільної освіти комбінованого типу, комплектування груп.

Рекомендована основна література [1, 4]

Рекомендована додаткова література [2, 5, 7,]

Тема 4. Організація та зміст роботи інклюзивно-ресурсних центрів

Організація та зміст роботи інклюзивно-ресурсних центрів.

Структура та завдання інклюзивно-ресурсних центрів. Комплексне оцінювання дітей з особливими освітніми потребами. Організація психолого-педагогічного супроводу та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.

Ключові слова: інклюзивно-ресурсний центр, корекційно-розвиткові послуги, комплексне оцінювання.

Рекомендована основна література [2, 3]

Рекомендована додаткова література [3, 5, 7]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	кількість одиниць
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	59	-	59
Максимальна кількість балів: 118					
Розрахунок коефіцієнта: $k=118/100=1,18$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль I. Планування та організація логопедичної роботи

Тема 1. Вступ. Особливості організації роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти (7 год.)

Розробити методичну папку «Документація вчителя-логопеда логопедичного пункту» (тип логопедичного пункту на вибір студента).

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково

виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 2. Особливості роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту (8 год.)

1. Зробити порівняльний аналіз «Організація діяльності вчителя-логопеди логопедичного пункту системи освіти та логопеда лікувально-профілактичних закладів».

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Змістовий модуль II. Методи відбору в спеціальні заклади освіти для дітей з ТПМ

Тема 3. Система спеціальних закладів освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (7 год.)

Опрацювати наступні документи:

1. Концепція державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами;
2. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

Тема 4. Організація та зміст роботи інклюзивно-ресурсних центрів (8 год.)

Розробити діагностичну папку (з дидактичним матеріалом) консультанта інклюзивного ресурсного центру для дітей дошкільного віку (вік дитини за вибором студента) за переліком:

1. 5 завдань для обстеження загальної моторики.
2. 5 завдань для обстеження дрібної моторики.
3. 5 завдань для обстеження мимічної моторики.
4. 5 завдань для обстеження артикуляційної моторики.

5. 5 завдань для дослідження контактності дитини дошкільного віку.
6. 5 завдань для обстеження фонетико-фонематичної сторони мовлення.
7. 5 завдань для обстеження звуковимови.
8. 5 завдань для обстеження лексичної сторони мовлення.
9. 5 завдань для обстеження граматичної сторони мовлення.
- 10.5 завдань для обстеження зв'язного мовлення.

Критерії оцінювання: здатність до коректного і науково виваженого аналізу теоретичного матеріалу – 1 бал, здатність до творчого і науково виваженого обґрунтування власної позиції у процесі розкриття теми – 2 бала, здатність до логічного структурування матеріалу – 1 бал, здатність до грамотної (без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок) презентації матеріалу – 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

№ МКР	Форма проведення	Критерії оцінювання	Кількість балів
МКР 1	Письмова форма; виконання аналітичного завдання	1. Здатність продемонструвати знання змісту модуля	10 балів
		Здатність продемонструвати аналітичне мислення й генерування ідей у процесі аналізу та комплексного розв'язання практичних професійних питань з організації логопедичної роботи в різних установах	10 балів
		2. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів
МКР 2	Письмова форма; виконання практичного завдання	1. Здатність продемонструвати генерування ідей та творчий підхід до вирішення професійного завдання з організації та планування відбору в спеціальні заклади освіти для дітей з ТПМ	20 балів
		2. Здатність продемонструвати високий рівень грамотності писемного мовлення	5 балів

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Не передбачено навчальним планом.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка змістового модуля «Планування та організація логопедичної роботи»

Разом за модуль: 60 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год; модульний контроль – 4 год.; самостійна робота – 30 год., семестровий контроль – 10 год

Модулі	Модуль I.		Модуль II.	
Назва модуля	Планування та організація логопедичної роботи		Методи відбору в спеціальні заклади освіти для дітей з ТПМ	
Кіл. балів за модуль	59 балів		59 балів	
Теми	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4
Теми Лекцій	Вступ. Особливості організації роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти (1 б.)	Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту (1 б.)	Система спеціальних закладів освіти для дітей з тяжкими порушеннями мовлення (1 б.)	Організація та зміст роботи інклюзивно-ресурсних центрів (1 б.)
Теми семінар. Занять	Особливості організації роботи вчителя-логопеда логопедичного пункту системи освіти (1 б.)	Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту (1 б.)	Система спеціальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення ((1 б.)	Організація та зміст роботи інклюзивно-ресурсних центрів (1 б.)
Робота на семінар. зан.	10 балів	10 балів	10 балів	10 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види пот.конт.	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	

Всього: 118 бал. $K=118/100=1,18$

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова):

1. Калуська Л. Науково-методична робота в дошкільному навчальному закладі: [практико-орієнтований посібник] / Л.Калуська, М. Отрощенко, І.Вірстюк. – К.: Шк. світ, 2011. –192 с.
2. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформ.-метод. матеріали на допомогу керівникові ЗДО/ Упор. Н. Майор, Ю. Манилюк та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2006. – 168с.
3. Методичний кабінет у дитячому садку. –К.: Шк. світ, 2008. – 128с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
4. Рібцун Ю. В. Професійний довідник учителя-логопеда ЗДО /Ю.В. Рібцун. – Х.: Вид.група «Основа», 2012. – 239 с.
5. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006.ь – 365с.

Додаткова:

1. Берник, Т. Л. До проблеми історії вивчення логопедичної допомоги дітям України [Текст] / Т. Берник // Хрестоматія з логопедії. – Київ : КНТ, 2006. – С. 42-48.
2. Довідник учителя-логопеда /Авт.-упор. Лупінович С.М. – Тернопіль: Мандрівець,2008. – 112 с.
3. Коваленко О. Моніторинг якості дошкільної освіти як проблема / Моніторинг якості освіти: теорія і практика : матеріали Всеукр. наук.- практ. конфер. [Редкол.: В.О. Огнев'юк, Л.Л. Хоружа та ін.]. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2009. – С.92-96.
4. Коваленко О. Невичерпне джерело (Ідеї С.Ф.Русової в організації методичної роботи з педагогами дошкільних навчальних закладів) // Управління школою. – 2005. – №22-24(106-108). – серпень. – С.10-12.
5. Настільна книга вихователя-методиста ЗДО / укл. О.А.Рудік. - Х.: Вид.група «Основа», 2010. – 331 с.
6. Низковська О. Типове положення про методичний кабінет дошкільного навчального закладу – очікуваний документ для методичної служби ЗДО // Вихователь-методист дошкільного закладу. –2011. –№01. – С. 4-13.
7. Положення про інклюзивно-ресурсний центр від 12 липня 2017 р. № 545
8. Про затвердження Положення про логопедичні пункти системи освіти від 13 березня 1993 р. №135

9. Додаткові ресурси (за наявності)

1. Департамент загальної середньої та дошкільної освіти МОН України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/department/department-of-secondary-and-primaryeducation/>
2. Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iitzo.gov.ua/biblioteka/>
3. Департамент освіти і науки, молоді та спорту м. Києва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://don.kievcity.gov.ua/>
4. Електронний репозиторій публікацій професорсько-викладацького колективу Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kubg.edu.ua/2012-08-15-10-06-19.html>
5. Інститут післядипломної педагогічної освіти Київського університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: імені Бориса Грінченка <http://ippo.kubg.edu.ua/>
6. Науково-методичний центр м. Славутича Київської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://metodistdnz.at.ua/news/z_pershoveresnem/2014-09-01-209
7. Районний семінар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.youtube.com/watch?v=BusZ_H-FHWo
9. Засідання районного методичного об'єднання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=2Z27tiGWpHI> –
10. Міський науково-практичний семінар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.youtube.com/watch?v=2QfjK_-LX3c
11. Педрада [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.pedrada.com.ua
12. <http://dytyna.info/education/video/any/1714>